

Mirash Ivanaj (1935–1948) në dosjet e Sigurimit të Shtetit : Veprimtaria politike, hetimet dhe dënimi nga Gjykata Ushtarake

Dokumente arkivore që pasqyrojnë aktivitetin e tij brenda dhe jashtë Shqipërisë, kontaktet politike dhe vendimin gjyqësor me 7 vite burg dhe konfiskim pasurie

[illegible]

SEKSIONI

Figura historike

PERIUDHA

1945 - 1964

Mirash Ivanaj ishte një figurë e rëndësishme e jetës publike shqiptare në gjysmën e parë të shekullit XX, i njohur si publicist, jurist, arsimtar dhe ministër i Arsimit. Ai u bë i famshëm sidomos për “Reformën Ivanaj”, një nga reformat më të rëndësishme të arsimit shqiptar, që synonte shtetëzimin dhe unifikimin e sistemit arsimor, vendosjen e arsimit fillor të detyrueshëm dhe modernizimin e shkollave në Shqipëri. Si ministër, ai luajti rol kyç në formësimin e arsimit kombëtar dhe në forcimin e institucioneve shtetërore arsimore. Pas viteve të tij aktive politike dhe administrative, Ivanaj u tërhoq nga jeta zyrtare, por mbeti i angazhuar në rrethet intelektuale dhe arsimore. Pas pushtimit italian dhe Luftës së Dytë Botërore, ai u kthye në Shqipëri në vitin 1945, ku fillimisht punoi si mësues. Në vitin 1946 u arrestua nga regjimi komunist nën akuzat për “agjent i huaj” dhe veprimtari armiqësore. Më pas u gjykua dhe u dënua me 7 vite burg, gjatë të cilave u përdor edhe në punë përkthimesh brenda burgut. Procesi ndaj tij u konsiderua politik dhe i padrejtë. Mirash Ivanaj vdiq më 22 shtator 1953 në Tiranë, në spital, pas një ndërhyrjeje kirurgjikale të thjeshtë, vetëm pak ditë para se të përfundonte dënimi i

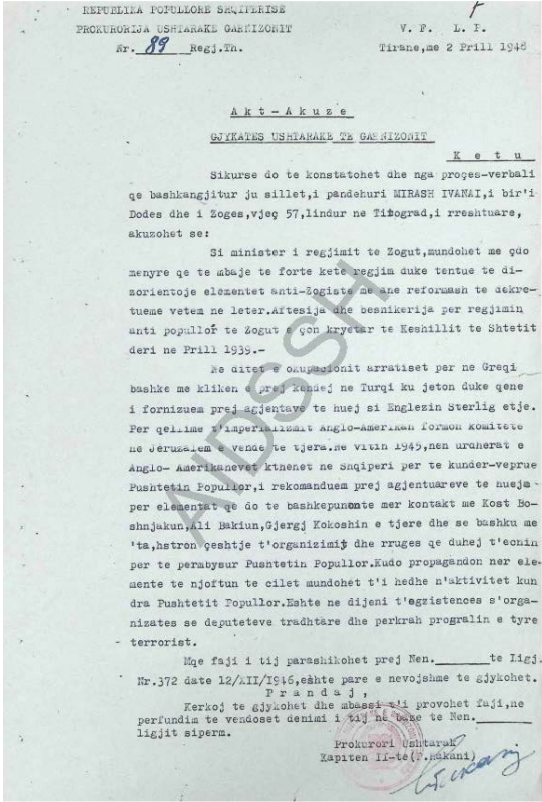
tij. Vdekja e tij shënoi fundin e një jete të lidhur ngushtë me reformimin e arsimit shqiptar dhe përballjen me represionin politik të periudhës komuniste.

Mirash Ivanaj në dosjet e Sigurimit të Shtetit

Mirash Ivanaj në Arkivin e Sigurimit të Shtetit figuron në dy lloje dokumentesh: dosje operative nr. 47 e vitit 1945-1964 dhe dosje Hetimore Gjyqësore nr. 2044-A e vitit 1947-1948 . Dosja operative përfshin raporte dhe shënime të Sigurimit mbi vëzhgimin e tij pas vitit 1945, ku ai konsiderohej figurë e dyshimtë dhe mbahej nën kontroll për kontaktet dhe veprimtarinë e tij. Dosja gjyqësore lidhet me procesin e vitit 1946, ku ai u akuzua për veprimtari armiqësore, u dënua me 7 vite burg dhe iu konfiskua pasuria, duke përfshirë aktet hetimore dhe vendimin e gjykatës.

Akt-Akuzë Ushtarake ndaj Mirash Ivanaj për Aktivitet Anti-Popullor dhe Agjitacion Kundër Pushtetit Popullor (1948)

MEDIA FAQE #1

Akt-Akuzë Ushtarake ndaj Mirash Ivanaj për Aktivitet Anti-Popullor dhe Agjitacion Kundër Pushtetit Popullor (1948)

INFORMACION

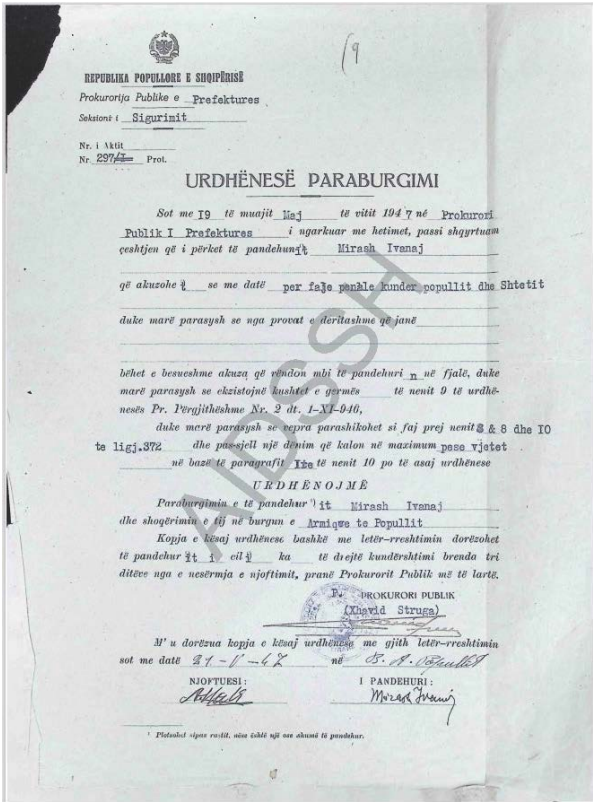
Akt-Akuzë Ushtarake ndaj Mirash Ivanaj për Aktivitet Anti-Popullor dhe Agjitacion Kundër Pushtetit Popullor (1948)

FONDI	1
DOSJA	2044 A
NUMRI I FAQEVE	19
DATA E KRIJIMIT	12.04.1948
TRUPI GJYKUES	P. Hakani

TRANSKRIPT

Urdhër paraburgimi i 19 majit 1947 ndaj Mirash Ivanajt: Akuzat për veprimtari kundër shtetit dhe dërgimi në burgun e të burgosurve politikë

MEDIA FAQE #1

Urdhër paraburgimi i 19 majit 1947 ndaj Mirash Ivanajt: Akuzat për veprimtari kundër shtetit dhe dërgimi në burgun e të burgosurve politikë

INFORMACION

Urdhër paraburgimi i 19 majit 1947 ndaj Mirash Ivanajt: Akuzat për veprimtari kundër shtetit dhe dërgimi në burgun e të burgosurve politikë

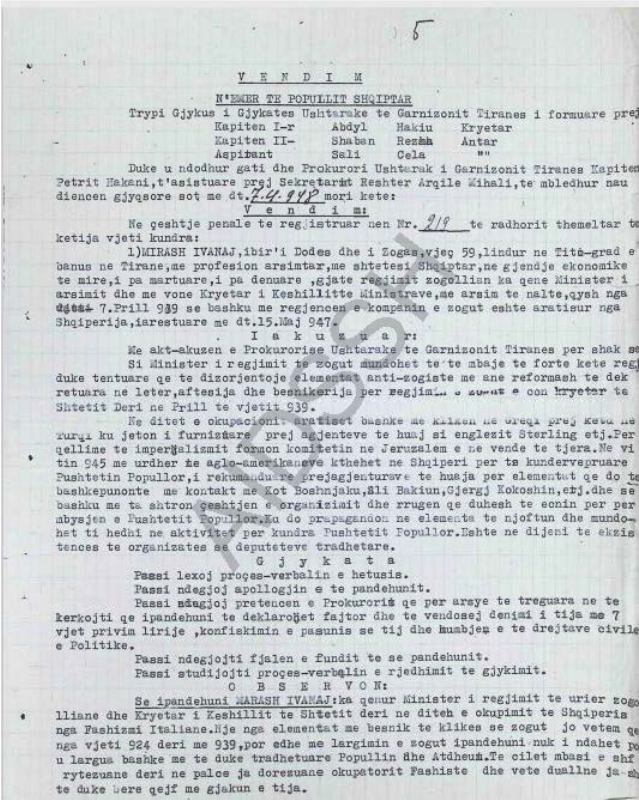
FONDI	1
DOSJA	2044 A
TIPOLOGJIA E DOSJES	Hetimore Gjyqesore
FAQE	19
DATA E KRIJIMIT	19 maj 1947

TRANSKRİPT

Nuk ka transkript per kete media.

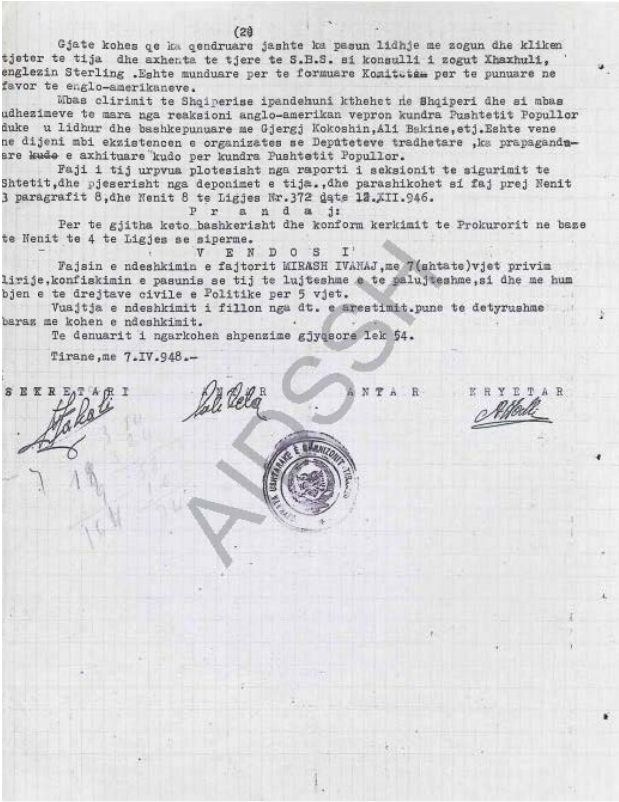
Vendim gjyqësor ndaj Mirash Ivanajt për bashkëpunim me pushtuesit dhe veprimtari armiqësore kundër pushtetit popullor (1947)

MEDIA FAQE #1

Vendim gjyqësor ndaj Mirash Ivanajt për bashkëpunim me pushtuesit dhe veprimtari armiqësore kundër pushtetit popullor (1947)

MEDIA FAQE #2

Vendim gjyqësor ndaj Mirash Ivanajt për bashkëpunim me pushtuesit dhe veprimtari armiqësore kundër pushtetit popullor (1947)

INFORMACION

Vendim gjyqësor ndaj Mirash Ivanajt për bashkëpunim me pushtuesit dhe veprimtari armiqësore kundër pushtetit popullor (1947)

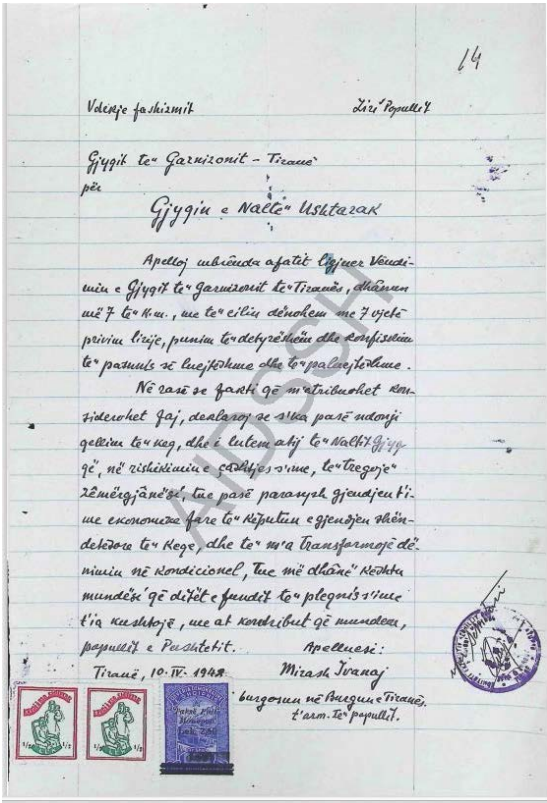
FONDI	1
DOSJA	2044 A
SASIA E FLETËVE	19
NUMRI I FAQEVE	2
KRYETAR I TRUPIT GJYKUES, (GJYKATA E LARTË USHTARAKE)	Kapiten I-rë Abdyl Hakiu – Kryetar Kapiten II- Shahin Rexha – Anëtar Aspirant Sali Çela – Anëtar
KRIJUAR NGA	Gjykata Ushtarake e Garnizonit Tirane

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Apel nga burgu, Kërkesë për rishikim dënimi

MEDIA FAQE #1

Apel nga burgu, Kërkesë për rishikim dënimi

INFORMACION

Apel nga burgu, Kërkesë për rishikim dënimi

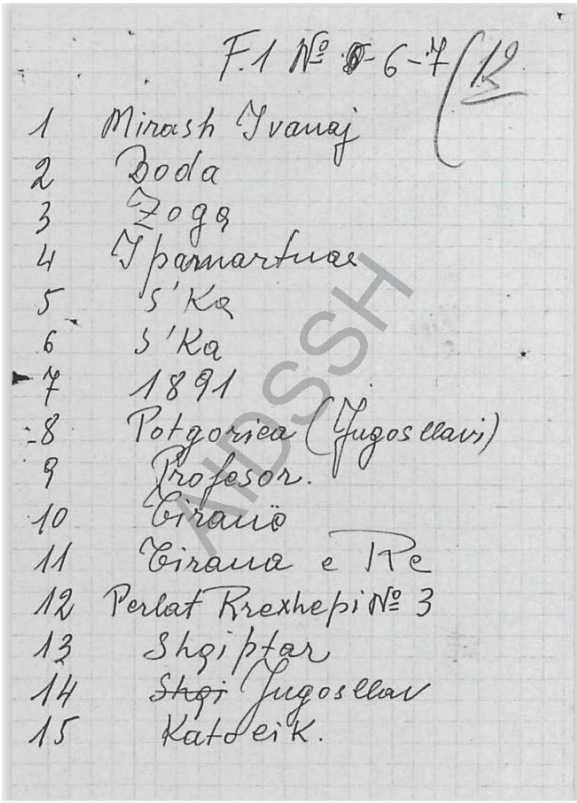
DATA E KRIJIMIT	10.04.1948
FONDI	1
DOSJA	2044-A
SASIA E FLETËVE	1

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Gjeneralitete te Mirash Ivanaj nga dosja nr K.3-D.47

MEDIA FAQE #1

Gjeneralitete te Mirash Ivanaj nga dosja nr K.3-D.47

INFORMACION

Gjeneralitete te Mirash Ivanaj nga dosja nr K.3-D.47

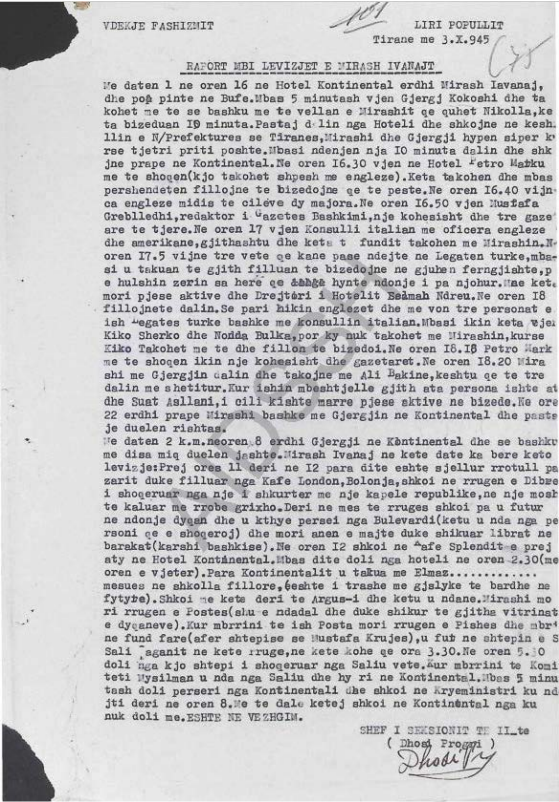
DOSJA	47
KUTIA	3
VITET EKSTREME	1945-1964

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Si raportonte Sigurimi mbi lëvizjet dhe takimet e Mirash Ivanajt dt 3 tetor 1945

MEDIA FAQE #1

Si raportonte Sigurimi mbi lëvizjet dhe takimet e Mirash Ivanajt dt 3 tetor 1945

INFORMACION

Si raportonte Sigurimi mbi lëvizjet dhe takimet e Mirash Ivanajt dt 3 tetor 1945

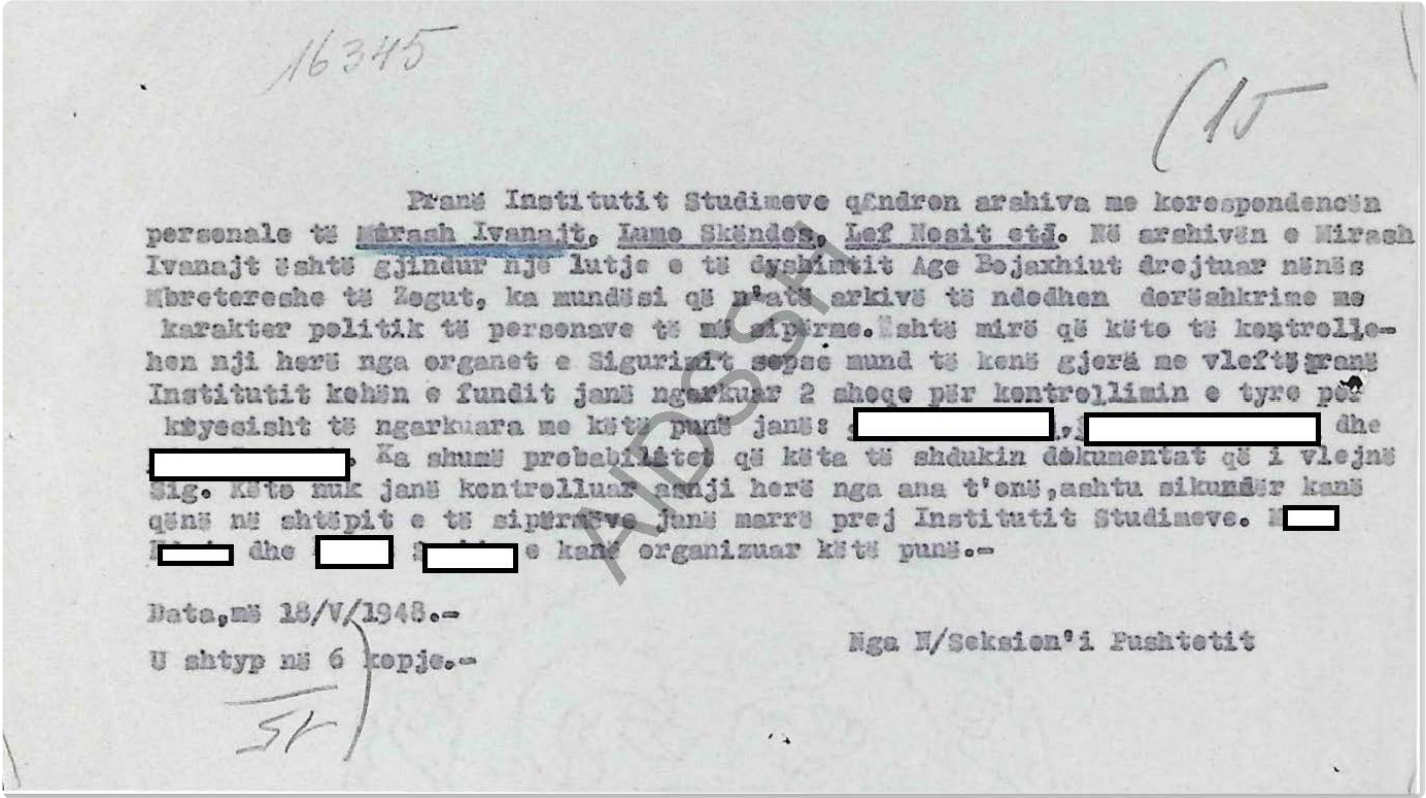
DOSJA	47
KUTIA	3
SASIA E FLETËVE	172
NIVELI I KLASIFIKIMIT	Deklasifikuar
VITET EKSTREME	1945-1964
PUNETORI OPERATIV	Dhosi Progni
DATA E KRIJIMIT	3 tetor 1945

TRANSKRİPT

Nuk ka transkript per kete media.

Raport i Sigurimit mbi kontrollin e arkivës së Institutit të Studimeve dhe dyshimet për materiale me karakter politik i dates 18 maj 1948

MEDIA FAQE #1

Raport i Sigurimit mbi kontrollin e arkivës së Institutit të Studimeve dhe dyshimet për materiale me karakter politik i dates 18 maj 1948

INFORMACION

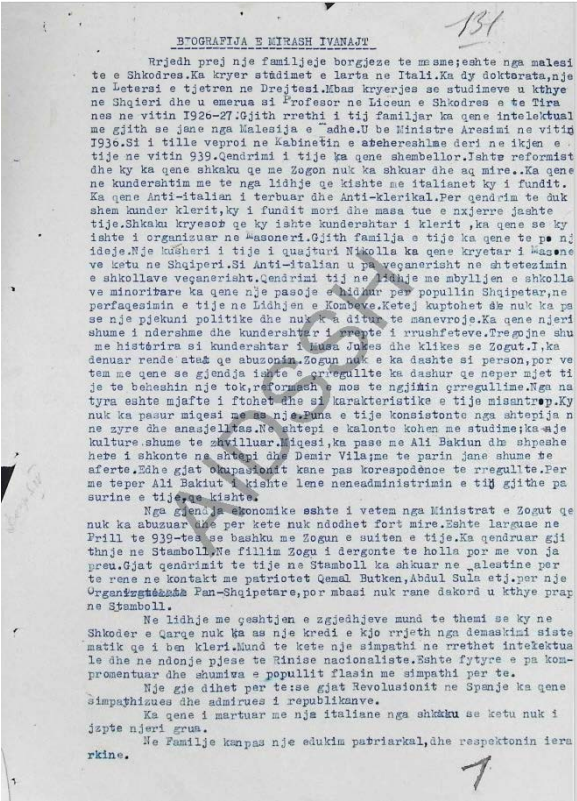
Raport i Sigurimit mbi kontrollin e arkivës së Institutit të Studimeve dhe dyshimet për materiale me karakter politik i dates 18 maj 1948

DATA E KRIJIMIT	18 maj 1948
DOSJA	47
KUTIA	3
VITET EKSTREME	1945-1964

TRANSKRIPT

Si e pershkruante biografine e Mirash Ivanajt, Sigurimi i Shtetit

MEDIA FAQE #1

Si e pershkruante biografine e Mirash Ivanajt, Sigurimi i Shtetit

INFORMACION

Si e pershkruante biografine e Mirash Ivanajt, Sigurimi i Shtetit

KUTIA	3
DOSJA	47
TIPOLOGJIA E DOSJES	Operative
DATA E KRIJIMIT	Nuk dihet

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.